

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๒๐๒๓

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดปัตตานี
ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดปัตตานี ที่ ปน ๐๐๒๐.๔/๓๑๗๙๑
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดปัตตานีโดยสำนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีแจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมที่ดินดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ กรณีมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด “จำนวนแปลงที่ดินที่ประชาชนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย” จำนวน ๑,๐๐๐ แปลง โดยการดำเนินการจัดที่ดินตามนโยบายรัฐบาลจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด จังหวัดปัตตานีจึงส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๑๒๑๔๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ มาเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง สำนวนและคัดเลือกแปลงที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ มาดำเนินการจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการผ่านความเห็นชอบของอำเภอท้องที่เพื่อให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติโครงการ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการ ให้ทราบภายในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘ หากจังหวัดมิได้รับแจ้งผลการตรวจสอบภายในกำหนด จะถือว่าไม่มีการจัดทำโครงการแต่อย่างใด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้จาก QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรณพ คณานุรักษ์)
ท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๗๓๓๓ ๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_ptn@dla.go.th

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๕๐๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

ที่ ปน ๐๐๒๐.๔/ ๓๑๗๗๑

เรื่อง การจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๑๒๑๔๕

ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมที่ดินดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ กรณีมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด “จำนวนแปลงที่ดินที่ประชาชนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย” จำนวน ๑,๐๐๐ แปลง โดยการดำเนินการจัดที่ดินตามนโยบายรัฐบาลจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด

จังหวัดปัตตานี ขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๑๒๑๔๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ มาเพื่อให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง สืบสวนและคัดเลือกแปลงที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ มาดำเนินการจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการผ่านความเห็นชอบของอำเภอท้องที่ เพื่อให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติโครงการ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการให้ทราบภายในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘ หากจังหวัดมิได้รับแจ้งผลการตรวจสอบภายในกำหนด จะถือว่าไม่มีการจัดทำโครงการแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคลกิตตา หิมาเจริญ)

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานที่ดินจังหวัด

กลุ่มงานวิชาการที่ดิน

โทร. ๐ ๗๓๓๓ ๖๑๓๔

โทรสาร ๐ ๗๓๓๓ ๓๐๑๓

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๑๒๑๔๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง การจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการจัดที่ดินตามนโยบายการแก้ไขปัญหาคความยากจนในที่ดินสาธารณะประโยชน์
๒. ขั้นตอนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในที่ดินสาธารณะประโยชน์ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ด้วยรัฐบาลได้มีนโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจน ซึ่งเป็นปัญหาพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ โดยให้มีการกระจายการถือครองให้แก่ผู้ยากไร้อย่างเป็นธรรมในลักษณะแปลงรวม โดยไม่ให้เกิดกรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมที่ดินดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ กรณีที่มีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด "จำนวนแปลงที่ดินที่ประชาชนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย" จำนวน ๑,๐๐๐ แปลง โดยดำเนินการจัดที่ดินตามนโยบายของรัฐบาลจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการจัดที่ดินบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเป็นการสนองนโยบายการแก้ไขปัญหาคความยากจนของรัฐบาลอย่างเป็นรูปธรรม จึงขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบคัดเลือกแปลงที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีผู้ครอบครองทำกินหรืออยู่อาศัยตามหลักเกณฑ์มาดำเนินการจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท โดยให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการจัดที่ดินตามนโยบายการแก้ไขปัญหาคความยากจนในที่ดินสาธารณะประโยชน์ และขั้นตอนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในที่ดินสาธารณะประโยชน์ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. หากโครงการใดมีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในการก่อสร้างถนน (ผิวจราจรลูกรังเกรดบดอัด) หรือขุดสระน้ำ ให้จังหวัดจัดส่งแบบแปลนการก่อสร้างที่สอดคล้องตรงกับสภาพพื้นที่ก่อสร้างจริง และแบบสรุปผลการประมาณราคาตัววัสดุ และค่าแรงงานก่อสร้าง (แบบ ปร.๔, ปร.๕) ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง

/งานก่อสร้าง...

งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน หากเป็นกรณีการปรับปรุงถนนเดิม ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นในการปรับปรุงและระยะเวลาการใช้งานถนนเดิม พร้อมภาพถ่ายสภาพถนนเดิม และระบุค่าพิกัด (Global Positioning System : GPS) บริเวณที่ก่อสร้าง หรือปรับปรุง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเสนอคำขอตั้งงบประมาณในปีต่อไป ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมที่ดินได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการจัดทำสาธารณูปโภคตามแผนปฏิบัติงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ แล้ว และในพื้นที่ที่เคยได้จัดทำโครงการฯ ไปแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๗ แต่ยังมิได้จัดทำ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน หากมีความประสงค์ที่จะดำเนินการก็สามารถดำเนินการตามนัยดังกล่าวข้างต้น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ขอให้จัดส่งโครงการฯ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กรมที่ดิน ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามโครงการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรชัช สุัมพันธ์รัตน์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๕๑ ๕๘๕๑

โทรสาร ๐ ๒๑๕๓ ๙๑๐๑

ขั้นตอนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในที่ดินสาธารณประโยชน์
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

อำเภอ / อบต. คัดเลือกแปลง

อำเภอ / อบต. จัดประชุมชี้แจงราษฎรในที่ดินสาธารณประโยชน์ให้ยอมรับหลักเกณฑ์
และแนวทางการจัดที่ดินให้ชุมชนตามที่ กทช. กำหนด

อำเภอ / อบต. จัดทำโครงการให้สำนักงานที่ดินจังหวัด เพื่อพิจารณาเสนอ ผวจ. จังหวัด

จังหวัดส่งโครงการให้กรมที่ดิน เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณวงเงินแสดงแนวเขตการครอบครองและจัดทำสารบัญชที่ดิน(ถ้ามี)

สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ทำการรังวัดแสดงแนวเขตการครอบครอง
แล้วส่งรูปแปลงพร้อมรายชื่อผู้ครอบครอง ให้สำนักงานที่ดินจังหวัด อำเภอ และกรมที่ดิน

ให้อำเภอ/อบต. พิจารณาคัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่
กทช. กำหนด พร้อมจัดทำประชาคมหมู่บ้านในพื้นที่ ที่ที่ดิน
สาธารณประโยชน์ตั้งอยู่ เพื่อให้ความเห็น

กรมที่ดินส่งรูปแปลงพร้อมรายชื่อ ให้คณะกรรมการ
จัดหาที่ดิน

สำนักงานที่ดินจังหวัด นำรายชื่อผู้ที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือก
เสนอคณะกรรมการพิจารณา เพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้
ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ (ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย
พ.ศ.๒๕๔๗) เพื่อส่งให้ กทช. จังหวัด พิจารณา

คณะกรรมการจัดหาที่ดินส่งข้อมูล รูปแปลงพร้อมรายชื่อ
ให้คณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อส่งให้ กทช. จังหวัด พิจารณา

ผู้ได้รับการคัดเลือกขอจัดตั้งสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม

กทช. จังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการคัดเลือก

สำนักงานที่ดินจังหวัดเสนอ ผวจ. ออกหนังสืออนุญาตให้กับชุมชน

จังหวัดรายงานคณะกรรมการจัดที่ดิน เพื่อรายงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (กทช.) รับทราบ พร้อมทั้งส่งข้อมูลให้
หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ เพื่อกำกับ ดูแล การใช้ประโยชน์ตามเงื่อนไขที่ กทช. กำหนด ภายใต้กรอบของ กทช.

แนวทางการจัดที่ดินตามนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจน

ในที่ดินสาธารณประโยชน์

โดย กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

.....

๑. ที่มา/หลักการ

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๗ เห็นชอบนโยบายการจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ จำนวน ๖ หน่วยงาน เดิมกระทรวงมหาดไทย โดยกรมที่ดิน นำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว มาจัดระเบียบการถือครองภายใต้แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐในพื้นที่ที่มีการบุกรุกในที่ดินสาธารณประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาชนบท โดยจัดให้แก่ประชาชนเป็นรายปัจเจก ครอบครัวละไม่เกิน ๑๕ ไร่ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติหลักการจัดที่ดินให้ชุมชนตามนโยบายของรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติกำหนด และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับทราบขบวนการจัดที่ดินให้ชุมชนตามนโยบายของรัฐบาลในที่ดินสาธารณประโยชน์ กรมที่ดิน จึงได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ให้อยู่ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยนำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วมาจัดระเบียบการถือครองในแก่ราษฎรเป็นแปลงรวม โดยออกหนังสืออนุญาตให้แก่ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่เข้าใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ โดยอาศัยอำนาจ ตามความมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๗ ส่วนคุณสมบัติและเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดินเป็นไปตามที่ คทช. กำหนด

๒. วิธีการ

นำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วมาจัดระเบียบการถือครองให้แก่ราษฎร ดังนี้

(๑) จัดที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัยให้ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่

(๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดินเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานผู้รับผิดชอบพื้นที่ ซึ่งผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติแล้ว

(๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว ตามที่ครอบครองอยู่จริง เป็นลำดับแรก หากมีพื้นที่เหลือจากการจัดที่ดิน ให้คงไว้เป็นพื้นที่ส่วนกลางเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน สำหรับพื้นที่ที่มีผู้ครอบครองแต่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์หรือคุณสมบัติเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาจัดให้แก่ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำ และป่าอนุรักษ์ หรือพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดให้เป็น ที่หวงห้ามตลอดไป โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดหรือใกล้เคียงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูล การถือครองและแนวทางการจัดที่ดิน ที่คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลที่สาธารณประโยชน์ โดยจัดให้ คร่าวเรือนละไม่เกิน ๑๕ ไร่

(๔) ให้ชุมชนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน นำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการบริหารจัดการ จัดให้สมาชิกในชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล โดยร่วมกับคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) หน่วยงานผู้มีส่วนที่ดูแลรักษาตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานนั้น

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๑ คัดเลือกแปลงที่ดิน

(๑) ต้องเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเคยใช้ประโยชน์ร่วมกันแต่ปัจจุบันเลิก ใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว

(๒) มีผู้ครอบครองอยู่อาศัยทำกินเต็มแปลงหรือบางส่วน โดยต้องมีการทำประโยชน์ ชัดเจนถาวรมาเป็นเวลานานแล้ว (ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๖) และสามารถรวมตัวเป็นกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือ รูปแบบอื่นที่เหมาะสมได้

(๓) มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) และในกรณีไม่มี น.ส.ล. หากสามารถ ดำเนินการออก น.ส.ล. ได้ ก็สามารถนำมาจัดทำโครงการ และออก น.ส.ล. ไปในคราวเดียวกันได้

(๔) ต้องไม่อยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) หรือพื้นที่ป่าไม้

(๕) กรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ต้องอยู่นอกเขตดำเนินการ ทั้งนี้ เขตปฏิรูปดังกล่าวจะต้องไม่ใช่พื้นที่จำแนกออก จากเขตป่าไม้ เพื่อให้ สปก. นำมาดำเนินการ

(๖) ผู้ครอบครองอยู่อาศัยทำกินต้องยอมรับว่าอยู่ในที่ดินสาธารณะประโยชน์และยอมรับการจัดที่ดินทำกินตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) และการรวมกลุ่มเป็นชุมชน เช่น กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมด้วย

(๗) หากมีผู้ได้แย่งสิทธิที่ดิน ให้กันส่วนนั้นออกจากโครงการเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สิทธิตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) หากพิสูจน์สิทธิแล้ว ผลปรากฏว่าเป็นผู้บุกรุกจะต้องมาขอรับการจัดที่ดินตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด หากยังไม่ยอมรับจะต้องถูกดำเนินการตามกฎหมาย

(๘) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด เห็นชอบให้นำที่ดินสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวมาดำเนินการตามแนวทางการจัดที่ดินตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้

๓.๒ ประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่ดำเนินการ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับอำเภอจัดประชุมชี้แจงราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินในที่ดินสาธารณะประโยชน์ เพื่อทราบและยอมรับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข แนวทางการดำเนินการจัดที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัยให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

๓.๓ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและอำเภอที่จัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐที่มีการบุกรุก เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท นำเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุมัติโครงการ เสนอผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบให้ความเห็น

๓.๔ การวางแผนแปลงที่ดินให้จัดตามสภาพเดิม แต่ไม่เกินครอบครัวละ ๑๕ ไร่ โดยให้คำนึงถึง

(๑) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

(๒) อาชีพ

(๓) ความสามารถในการผลิต

(๔) หากครอบครองเกิน ๑๕ ไร่ ให้พิจารณาจัดให้ครอบครัวที่ ๒ หรือที่ ๓

/(๕) ถ้า...

(๕) ถ้าดำเนินการแล้ว ยังคงมีที่ดินครอบครองเกินอยู่อีก ให้ส่งมอบคืนเพื่อนำไปจัดสรรให้แก่ราษฎรผู้ยากจนและอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวอันดับแรก

(๖) กันพื้นที่ไว้เป็นส่วนรวมตามความเหมาะสม เช่น ถนน แหล่งน้ำ ที่ตั้งสำนักงาน สหกรณ์ ลานอเนกประสงค์ เป็นต้น

๓.๕ การรังวัดผังแปลง

(๑) ให้อำเภอหนึ่งหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นเรื่องแจ้งความประสงค์ขอรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในกรณีมีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงอยู่ก่อนแล้ว หรือรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในกรณียังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขาที่รับผิดชอบ

(๒) ประมาณการค่าใช้จ่ายตามนัยหนังสือกรมที่ดิน ส่วนที่ ๑๑๑ ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๓๑๔๘๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๗

(๓) การยื่นคำขอการแจ้งผู้มีสิทธิในส่วนที่เกี่ยวข้อง การรังวัด ปักเขต ให้ถือตามประเภทของการรังวัด ถ้าเป็นการรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๒๙ หากเป็นการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๑๗

(๔) การนัดรังวัด ให้นัดรังวัดเป็นกรณีพิเศษ โดยควรมอบหมายให้ช่างรังวัด ที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมในการดำเนินการโดยถือปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๑๑/ว ๑๘๑๓๔ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๕

๔. การคัดเลือกบุคคล

(๑) บุคคลสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและหรือที่อยู่อาศัยหรือมีรายได้ต่อปี ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน

(๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว

(๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง

/ (๕) มี...

- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
- (๙) กรณีที่ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินพิจารณาถึงความจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะ พื้นที่ สภาพการใช้ประโยชน์/ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๕ การอนุญาต

เมื่อคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) พิจารณาเลือกผู้ได้รับการจัดที่ดินแล้ว ให้ผู้ได้รับการจัดที่ดินรวมตัวยื่นขอจัดตั้งสหกรณ์ หรือกลุ่มในรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ซึ่งจะมีฐานะเป็นนิติบุคคล ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดจัดทำหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงนามในหนังสืออนุญาตให้แก่อสังหาริมทรัพย์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมเป็นรูปแปลงรวม โดยอาศัยอำนาจตามความมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๙/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๘

๖.การเสียค่าตอบแทน

ผู้ได้รับอนุญาตต้องเสียค่าตอบแทน ตามความในมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน ในอัตราไม่เกิน ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท/ปี โดยการเรียกเก็บค่าตอบแทนดังกล่าว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรียกเก็บไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

๗.งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินจากกรมที่ดิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกและตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและวางผังแปลงที่ดิน